

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 122 | maj 2011 | pris 20 kr

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 122 Maj 2011

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt Svensson

Redaktör: Gösta Torstensson

Redaktionsutskott:

Uno Kenstam, Per Hermar,

Jan-Erik Gustafsson, Eva-Britt Svensson,

Gösta Torstensson

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta, c/o Torstensson

Rondovägen 312, 142 41 Skogås

tel: 08-7714379

e-post: gosta.torstensson@nejtill.eu

Adressändring & prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Pölgatan 5

414 60 Göteborg

tel: 031-7010177

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

Rikskansli & materialkontor:

Pölgatan 5

414 60 Göteborg

tel: 031-7010177

e-post: kansli@nejtill.eu

webbadress: www.nejtill.eu

Prenumeration:

Fyra nummer 100 kr

medlemsskap inkl. prenumeration 200 kr

(arbetslösa, pensionärer och

studerande 150 kr, familjer 300 kr)

Postgiro 433 02 07-4

Nästa nummer

utkommer i september 2011

Manusstopp 15 augusti 2011

Tryck: Litorapid Media AB

Göteborg 2011

LEDARE

Dubbla (s)-budskap

I TALET TILL socialdemokraternas extrakongress förde Håkan Juholt fram en omfattande kritik av det senaste decenniets avregleringspolitik. "Vi måste verkligen fråga oss om det var dagens form av privata bolagsväldet inom, vård, skola, omsorg som avsågs av ens de godmodigaste förespråkare av de omfattande utförsäljningar vi sett de senaste åren", sade Juholt. Han säger också eleverna blivit kunder på en marknad, och att avregleringen av el- och järnvägssektorerna misslyckats, varför en ordentlig genomlysning av avregleringar som inte fått önskad effekt måste göras med motiveringen att "medborgarnytta för hela Sverige går före avregleringar och marknadsstänkande".

Jan-Erik Gustafsson
är ordförande i
Folkrörelsen Nej till EU

Juholt säger också att A-kassan och sjukförsäkringen är solidariska försäkringsutbetalningar som finansierats och beslutats gemensamt. När det gäller hur en eventuell tillväxt skall användas är talet mera vagt, men Juholt lär mena att offentliga överskott i ekonomin inte skall användas till jobbskatteavdrag utan istället för att reparera och bygga ut välfärden. Dessutom utropar Juholt att allas rätt till arbete och egenförsörjning, och menar att socialdemokraterna aldrig får svika denna uppgift. Han lovar också att "ungdomsarbetslösheten skall köras på porten".

DENNA POLITIK ÄR radikalt annorlunda än den nyliberala och fördragsfästa EU-anpassade politik som alliansregeringen bedriver. Det är också en uppgörelse med den "högersocialdemokratiska" nyliberala politik som företrädarna Ingvar Carlsson, Göran Persson och Mona Sahlin stod för. Kanske inte så underligt att etablerade media efter talet oroade sig för ett eventuellt systemskifte bort från den nyliberala avregleringspolitiken.

Men radikaliteten i Juholts tal har svalnat betydligt efter att Juholt utsett Tommy Wäidelich till ekonomisk-politisk talesperson. Som politisk förebild har Wäidelich den tidigare finansministern Kjell-Olof Feldt, mannen som på 80-talet startade avregleringspolitiken och nedmonteringen av välfärden. En besviken Göran Greider i Dalademokraten skriver att Juholts radikalitet re-

presenterade "en av historiens kortaste vänstervågor".

Till Valpejl uttalade både Juholt och Wäidelich att lämna EU är ett mycket dåligt förslag. Att privata vårdbolag som drivs med skattemedel skall kunna ge vinst till ägarna tycker Juholt är mycket dåligt medan Wäidelich tycker det är ganska bra. Att antalet friskolor skall begränsas tycker Juholt är ganska bra, medan Wäidelich menar det är ganska dåligt. Juholt tycker att det är mycket bra att statliga bolag inte säljs ut, vilket Wäidelich tycker är ganska dåligt. Den senare tycker att det är ganska bra att det skall vara mera konkurrens och valfrihet i offentlig verksamhet, vilket Juholt tycker är ganska dåligt. Juholt säger det är mycket bra att bemanningsföretag inte skall kunna kringgå LAS, medan Wäidelich tycker det är ganska dåligt.

OAVSETT OM JUHOLT vill driva en "öd" politik eller en "rödblå" politik som framträder ovan strider politiken mot Lissabonfördraget. När Ingvar Carlsson och hans finansminister Allan Larsson i finansplanen 1991 uttryckte att bekämpande av inflationstakten skulle överordnas full sysselsättning och andra ambitioner och krav började socialdemokraternas kraftgång. Denna politik ledde senare till EU-medlemskap, ett okritiskt stöd till ändringar i EU-fördragen, EU:s pris och stabilitetsspakt, acceptering av EU-domstolens makt etc. Europeiska rådet har under våren beslutat skärpa pris- och stabilitetsspakten och den ekonomiska styrningen, vilket inkräktar på den nationella budgetprocessen och hotar den svenska kollektivavtalsmodellen. Den logiska följden av att begreppet "tjänster av allmänt ekonomiskt intresse" skrivits in i Lissabonfördraget är att allt förr eller senare kan betraktas som en ekonomisk aktivitet, som skall avregleras och upphandlas.

I Kommunalarbetaren kräver LO-juristen Claes-Mikael Jonsson att "Socialdemokratin måste göra upp med 20 år av aningslösa marknadsreformer". Juholt kan inte uppfylla detta trots sin "röda retorik" om han inte bryter med EU-politiken.

[klipp & kommentarer]

LO-facken tappar medlemmar

Medlemsantalet minskade i samtliga LO-förbund förra året medan de flesta Saco-förbunden ökade. Inom TCO var utvecklingen blandad, visar en sammanställning av medlemsutvecklingen i alla Sveriges fackförbund som Dagens Nyheter gjort.

LO-förbunden minskade med 2,4 procent, Saco ökade med 2,2 procent och TCO ökade med 0,2 procent. LO tappar inte bara på grund av att arbetarjobben blivit färre. Det är även fler som väljer att stå utanför facket. Organiseringsgraden har sjunkit till 69 procent. Sedan Sverige blev medlem i EU har LO tappat omkring en halv miljon medlemmar. Samband? Skulle tro det.

GÖSTA TORSTENSSON

Franska fack mot Le Pen

Marine Le Pen, ledare för rasistiska Front National i Frankrike, har försökt knyta starkare band till de offentliganställdas fackföreningar. Men facken betackar sig för samarbete, rapporterar ST Press.

I ett gemensamt uppdrag skriver bland annat landets största centralorganisationer CGT och CFDT att "idén om ett medborgarskap ska ge fördelar står i diametral motsatsställning till vad vi kämpar för".

JAN-ERIK GUSTAFSSON

Ny grundlag i Ungern

Ungern ska anta en ny grundlag. Förslaget som för närvarande behandlas i det ungerska parlamentet genomsyras, enligt ledardaktionen på Dagens Nyheter, av "konservativa kristna värderingar".

Det stadgas till exempel att äktenskapet är en "institution mellan man och kvinna" och att fostret har rätt till skydd från "befruktningsögonblicket".

Grundlagsförslaget inleds dessutom med en "nationell bekännelse" som riktas direkt till Gud.

Konservativt? Reaktionärt är ett mer adekvat epitet.

EVA-BRITT SVENSSON

Juholt och bruna bönor med fläsk

"Bruna bönor med fläsk hör till de klassiska svenska maträtterna. Men EU:s jordbruksregler kan göra att den blir mindre svensk till sitt innehåll framöver."

Håhan Juholts första motion i Sveriges riksdag från 12 oktober 1994. Tillsammans med några partivänner pläderade han för

ett ökat skydd för den öländska bönodlingen vid ett svenskt EU-medlemskap.

Konservativ Ungdom säger nej till EU

– Vi går nu in för att Danmark ska lämna den europeiska unionen, säger den nyvalde ordföranden för Konservativ Ungdom i Danmark, 27-årige Jens Salling, ekonomistuderande från Århus.

Det beslutades med knapp majoritet (16 rösters övervikt) vid en skriftlig omröstning på organisationens landsråd i Herning helgen den 4-6 mars.

Konservativ Ungdom har under de senaste åren haft en markant medlemsökning och är nu uppe i 1.550 medlemmar. Sam-

tidigt har organisationens EU-kritik tilltagit.

Konservativ Ungdom har sedan länge varit motståndare till euron, och för ett år sedan beslutade deras landsråd att försvara alla fyra danska EU-undantagen, och i år blev Konservativ Ungdom uttalade EU-motståndare.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

EU-vurmaren Waidelich

"Internpolitiskt är valet ett fredsmäklings till högerflanken, Waidelich är förmögenhetsskatteskeptiker, rut-ivrare, personvalspionjär och EU-vurmaren."

Tidskriften Fokus (nr 13/11) om Håkan Juholts promovning av Tommy Waidelich som socialdemokraternas ekonomisk-politisk talesperson.

www.robertnyberg.nu

EU kan tvinga fram sänkta löner i offentlig sektor

EU-LEDARNA VÄLKOMNADE på EU-toppmötet den 24-25 mars det lagstiftningspaket som EU-kommissionen föreslagit för att styra medlemsstaternas ekonomiska politik. Konsekvenserna av lagstiftningspaketet blir bland annat att EU kan lägga sig i lönebildningen i Sverige. Det är därför fackföreningsrörelsen kräver rättsligt bindande garantier för att skydda den svenska kollektivavtalsmodellen.

Paketet består av två delar, där en del går ut på att stärka eurons stabilitetspakt med hårdare straff som blir lättare att dela ut.

EU vill lagstifta om statsskuld och budgetunderskott, något som LO:s ekonom Monika Arvidsson innebär att EU "lagfäster nyliberal politik". Kommissionen ska kunna ställa krav på

krisande länder vad gäller budgetunderskott och offentlig skuldsättning, och utdöma böter på 0,2 procent av BNP för det land som inte följer kraven på nedskärningar. Böterna kan då bara stoppas av en kvalificerad majoritet i ministerrådet.

– **TROTS ATT DEN** ekonomiska krisen i huvudsak har orsakats av finansmarknaderna, är förslagen till åtgärder i huvudsak inriktade på försämrade villkor för löntagarna. Nu pressas löntagarna i flera europeiska länder av krav på lägre löner, höjd pensionsåldern och försämrade arbetslöshetsförsäkringar. Sådana åstramningspaket är inte bara orättvisa, de riskerar dessutom att försämra tillväxten och förvärra situationen, säger Wanja Lundby-We-

din, ordförande i LO.

Den andra delen i lagstiftningspaketet rör så kallade makroekonomiska obalanser. EU-kommissionen och länderna ska sinsemellan hålla koll på varandra vad gäller bostadsbubblor, handelsunderskott, lönenivåer och skuldnivåer. EU-kommissionen ska kunna lägga fram rekommendationer på "korrigerande åtgärder", till exempel att kräva försämringar av våra sociala trygghetssystem, tvinga oss att skära i välfärden och sänka löner i den offentliga sektorn.

– Lönebildningen sköts bäst av arbetsmarknadens parter. Det är därför orimligt att som nu föreslås, ge EU-kommissionen inflytande över lönenivåer och förhandlingssystem, säger Wanja Lundby-Wedin.

I sammanhanget finns det anledning att erinra om att lagstiftningspaketet sannolikt står i strid med EU:s grundlag. I Lisabonfördragets artikel 153 anges att EU inte kan reglera "löneförhållanden, föreningsrätt, strejkrätt eller rätt till lockout".

– **NÄR SVERIGE GICK** med i EU lovade kommissionen att den svenska modellen inte skulle röras. Det var felaktigt. Nu vill vi ha tydliga och bindande garantier, säger Claes-Mikael Jonsson, jurist på LO.

EU:s ministerråd, EU-kommissionen och EU-parlamentet ska under våren förhandla om lagförslagen. Ett beslut ska fattas i samband EU-toppmötet i juni.

GÖSTA TORSTENSSON

Oppositionen vill ha juridiska garantier

OPPOSITIONEN VILL HA garantier för att EU:s nya budgetregler inte påverkar den svenska modellen. Regeringen riskerar därför ett nederlag i riksdagen senare i vår.

Vänsterpartiet och Miljöpartiet ser i likhet med LO, TCO och Saco faror i att EU får rätt att styra över lönebildningen och den svenska modellen på arbetsmarknaden. De vill därför att regeringen under våren förhandlar fram juridiska garantier för att EU inte kommer att lägga sig i lönebildningen.

– Det bästa som regeringen kan göra är att tillförsäkra sig rättsliga garantier som skyddar svensk lönebildning, säger Jonas Sjöstedt (v).

Statsminister Fredrik Reinfeldt (m) anser dock att farhågorna är obefogade. Han menar också att det redan finns rättsliga garantier i Lisabonfördraget.

– Om garantier redan finns så borde det inte vara så svårt att upprepa dem, säger Gustav Fridolin (mp).

SOCIALDEMOKRATERNA HÅLLER på att närma sig samma hållning som Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

– Om vi inte får garantier för detta är det högst oklart hur vi ställer oss inför mötet med EU:s finansministrar i juni, säger Marie Granlund, socialdemokratisk ledamot i EU-nämnden.

GÖSTA TORSTENSSON

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

[nyheter om eu] är Folkrörelsen Nej till EU:s nyhetsbrev som utkommer två gånger i månaden. Utan kostnad kan du få det direkt i din mejllåda. Anmäl dig genom att mejla kansli@nejtill.eu.se.

Europakten bäddar för mer åtstramningar

EU:S STATS- OCH regeringschefer kunde komma överens om att anta den av Tyskland och Frankrike föreslagna europakten, numera omdöpt till "europluspakten". Alla 17 euroländer och ytterligare sex EU-länder går med. Sverige, Storbritannien, Ungern och Tjeckien förblir utanför. Samtidigt uppmanades Portugal till fortsatta nedskärningar.

Statsminister Fredrik Reinfeldt (m) hänvisade till att det inte finns en majoritet för att gå med europluspakten i den svenska riksdagen. Därmed hade han själv inte heller slutgiltigt behövt ta ställning.

– Jag har också angivit att det angavs oro för lönebildningen och en oro för social dumping runt om i Europa från riksdagen, sade Fredrik Reinfeldt efter den första dagens EU-toppmöte i Bryssel.

Reinfeldt hoppas nu att europluspakten snabbt ska slås samman med övriga former av ekonomiskt verksamhet i EU, för att Sveriges av riksdagen beslutade utanförskap (läs: självständighet) inte ska få någon betydelse.

I och med att europluspakten nu är klubbad får 23 länder i uppgift att ta fram förslag på reformer och åtgärder som ska säkra målen med pakten: att hålla nere budgetunderskottet, minska statsskulden och låta EU-kommissionen komma med synpunkter på hur det bäst ska gå till. Åtgärderna ska meddelas inom de kommande två månaderna.

Pakten förutsätter bland annat att medlemsländerna minskar på offentliga utgifter och grundlagsfäster tak för budgetunderskott och offentlig skuldsättning enligt tysk förebild. Medlemsstaterna ska privatisera mer offentlig verksamhet, enas om bologsskatteregler och höja pensionsåldern.

Arbetsmarknaden ska flexibiliseras (läs: avregleras) och skatter på arbete ska sänkas "så att arbetelönar sig".

BILD: LARS-ERIK HÅKANSSON

Flera punkter gäller lönesättningsmetoder. Till exempel ska löner och produktivitetsutveckling gå hand i hand. Medlemsstaterna ska se över "lönesättningsarrangemang" och "centraliseringsgraden i förhandlingsprocessen" samt "indexeringsmekanismer" (klarspråk: löneförhandlingar ska decentraliseras och indexerade löneökningar ska väck). Framför allt pekas den offentliga sektorn ut.

PÅ TOPPMÖTET LOVADE Portugals nyss avgångne premiärminister José Sócrates att landet kommer att lyckas uppfylla de kärva budgetmål man har satt upp, trots att det senaste (det fjärde i ordningen) besparingspaketet röstades ner i parlamentet i Lissabon dagen innan toppmötet i Bryssel.

Tysklands förbundskansler Angela Merkel uppmanade de politiska krafterna i Portugal att

ta sitt ansvar och göra de nedskärningar som behövs för att en räddningsaktion från EU och IMF inte ska bli nödvändig.

Även EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso, tidigare premiärminister i Portugal, intog en oresonlig hållning. Han underströk att det åtstramningspaket som Portugals parlament röstat ned redan godkänts på EU-nivå.

– Portugal ska inte räkna med att EU-toppmötet ändrar sig, sade Barroso.

I Portugal väntar sannolikt nyval. Den redan mycket starka portugisiska vänstern i form av kommunistpartiet och vänsterblocket kommer förmodligen växa ytterligare. Därmed kommer eurokrisen att bli allt djupare samtidigt som oppositionen mot den nyliberala högerpolitiken som EU föreskriver krisländerna kommer att hårdna.

GÖSTA TORSTENSSON

Demonstrationer i Bryssel

På gatorna intill den byggnad där EU-toppmötet hölls hade de belgiska fackförbunden mobiliserat minst 20.000 demonstranter i protest mot EU:s nedskärningspolitik och mot att EU-ledarna vill begränsa lönehöjningarna. Kravallutrustad polis tog till vattenkanoner för att stoppa demonstranter som försökte ta sig igenom avspärrningarna.

– Vi accepterar inte att löntagarna ska betala för en kris som skapats av finansmarknaderna, sade Europafackets generalsekretär John Monks.

Massprotester i London

Närmare en halv miljon briter demonstrerade mot den konservativa regeringens nedskärningsplaner. Demonstrationen organiserades av landsorganisationen TUC.

De brittiska fackföreningarna hoppas att demonstrationen ska bli starten på en våg av motstånd mot regeringens besparingar. Finansminister George Osborne har aviserat nedskärningar på 81 miljarder pund de närmaste fyra åren.

För offentliganställda väntar höjd pensionsålder och sämre villkor, personalminskningar och frysta löner. Den offentliga sjukvården, NHS, kommer att genomgå kraftiga reformer och privatiseringar.

Europeiska järnvägstrejker

Tyska tågförarförbundet genomförde i slutet av februari en tvåtimmasstrejk under rusningstid, vilket förorsakade kaos i pendeltrafiken i landets större städer.

Kraven är ett gemensamt kollektivavtal och likvärdiga arbetsvillkor på alla olika tågbolag som opererar på tyska järnvägar, samt 5-procentiga löneökningar.

Samma dag strejkade de anställda på grekiska järnvägar och spårvägar under fyra timmar på eftermiddagen, i protest mot regeringens åtstramningsprogram.

Skärgårdsskjutfält i Göteborg

I GÖTEBORGS SÖDRA skärgård finns sedan länge ett skjutfält. Övningar har pågått högst 25 dagar om året och 100.000 skott har avlossats. Nu har försvarsmakten begärt och fått tillstånd att skjuta 1,3 miljoner skott under 115 dagar per år, som kan utökas ytterligare. Enligt länsstyrelsens beslut får försvaret släppa ut två ton bly och ett ton koppar i naturen varje år.

Anledningen till att försvarsmakten kraftigt vill utöka möjligheterna till krigsövningar är att man planerar för internationella övningar. Natos länder ska kunna utnyttja vår mark. Denna ambition överensstämmer med den militära strategi som började med att göra Norrland till övningsfält för Nato och USA. Nu gäller det Göteborgs skärgård och Vättern.

Söder om Karlsborg finns ett skjutfält där försvaret också vill utöka verksamheten – i detta fall från 20 till 80 dagar. Bomber ska fällas rakt ut i Vättern.

I Göteborgs fall vill försvarsmakten att övningar ska kunna pågå under delar av sommaren, då massor av människor finns i skärgården. Göteborgs södra skärgård är inte bara ett intresse

för öborna utan ett rekreationsområde av stor betydelse för hela regionen samt turister. Motivet för att öva under sommaren är bland annat att underlätta rekryteringen av unga kvinnor och män till våra internationella insatsstyrkor.

Regeringens strategi går uppenbarligen ut på att vi som land ska profilera oss som en framstående stat på det militära området. Vi ska aktivt delta i krig i Afghanistan och nu även i Libyen. Vapenindustrin i Sverige ska producera och exportera allt fler krigsmateriel. Vi ska upplåta vårt land för krigsövningar.

Medlemskapet i EU har medverkat till att Sverige alltmer dragits in i Nato. Neutraliteten och alliansfriheten har försvunnit. Den svenska säkerhetspolitiken har förändrats totalt utan folklig förankring. Tidigare var Sverige en stark företrädare för FN och minst de fattigare länderna. Vi verkade för nedrustning och mot kärnvapen. Idag vill regeringen att vi ska skapa ett rykte om oss som duktiga krigare och vapenproducenter och att vårt land är passande för krigsövningar.

INGELA MÅRTENSSON

Bild: LARS ERIK HÅKANSSON

EU-kommissionen riktar dråpslag mot idrottsrörelsen

I DAG ÄR HELA DEN svenska ideella sektorn, till exempel idrottsrörelsen, undantagen från moms. Det strider mot EU:s momsdirektiv och Sverige riskerar att hamna inför rätta i EU-domstolen.

I januari i år föreslog regeringen en kompromiss för EU-kommissionen som innebar att föreningar som omsätter mindre än en miljon kronor ska slippa redovisa moms. EU-kommissionen har nu beslutat att avslå regeringens ansökan om ett svenskt undantag från EU:s lagstiftning.

Hundratusentals idrottande barn kan få högre medlemsavgif-

ter om EU tvingar Sverige att momsbelägga föreningar.

– Jag tror att det kan slå hårt mot familjer med svag ekonomi, säger Karin Mattsson Weijber, ordförande för Riksidrottsförbundet.

Hon är förvånad och besviken över beskedet att EU vill stoppa Sveriges undantag från momsplikt för ideella föreningar. Det innebär att idrottens inkomster från försäljning, reklam, sponsoring och andra finansiella poster skulle momsbeläggas.

Det är inte bara idrottsrörelsen som drabbas. EU-kommissio-

nens slag kommer träffa alla ideella föreningar såsom förutom idrottsklubbar, kulturföreningar, trossamfund och biståndsorganisationer.

Enligt uppgift från finansdepartementet finns det, mycket ungefärligt, 120.000 ideella föreningar i Sverige.

– Föreningslivet spelar en oerhörd stor roll för samhället och för att det ska fungera. Det kan inte vara ett samhällsintresse att föreningarna ska ägna kvällarna åt momsregistrering, säger finansminister Anders Borg (m).

Finansdepartementet ska nu ta

kontakt med andra EU-länder, i första hand Finland, Danmark, Holland och Österrike, som har fått liknande klagomål från EU-kommissionen. Tanken är att länderna ska driva en gemensam kampanj för att få kommissionen att ändra sig. Anders Borg säger sig vara beredd att processa i EU-domstolen för att få behålla de svenska momsreglerna.

”Både staten och idrottens ska nog förbereda sig på att förlora den matchen”, kommenterar Svenska Dagbladets sportchef Ola Billger.

GÖSTA TORSTENSSON

Lösningar saknas i framtidsplanen EU 2020

DEN SÅ KALLADE Europa 2020 strategin om ekonomisk utveckling i EU andas framtidstro. "This is Europe's moment of truth. It is time to be bold and ambitious", skriver EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso i förordet.

Strategin ersätter den så kallade Lissabonstrategin från år 2000 och stakar ut vägen för "en hållbar, smart och inkluderande tillväxt". Situationen i Europa präglas enligt strategin av en åldrande befolkning, växande fattigdom, ökad konkurrens om naturresurser och ett skört finansiellt system.

Lösningar saknas dock. Det saknas en väg för arbete åt alla, hur vi ska lösa klimatkrisen och hur kvinnors ekonomiska situation ska förbättras.

EU ska minska utsläppen av koldioxid och skapa en grön exportindustri. Men samtidigt är det alltså överordnade målet en fortsatt ekonomisk tillväxt.

ENLIGT DEN SVERIGEaktuelle Tim Jackson, författare till Prosperity without growth (2009), så finns det ett direkt samband mellan ekonomisk tillväxt och ökade koldioxidutsläpp. Mellan 1981 och 2005 fördubblades världsekonomin, men samtidigt var 60 procent av alla ekosystem degraderade eller överanvända.

Men istället för att behandla problematiken med ekonomisk tillväxt så förespråkar strategin en "frikoppling" av ekonomisk tillväxt från koldioxidutsläpp.

– Frågan är varifrån alla naturresurser ska komma och hur vi ska kunna skydda vår känsliga biosfär från en långsam kvävning, säger Eva-Britt Svensson, ledamot i EU-parlamentets vänstergrupp GUE/NGL.

Samtidigt uppgår arbetslösheten i EU till nästan 10 procent och ungdomsarbetslösheten till 21 procent. I vissa länder råder massarbetslöshet, i Spanien är till exempel arbetslösheten 20 procent.

Strategin sätter upp målet om

ett ökat arbetskraftsdeltagande från 69 till 75 procent. Detta motsvarar 12 miljoner nya jobb. Men det saknas en plan för hur dessa jobb ska skapas. Marknaden ska lösa allt. Dessutom är alla skrivningar om arbetets kvalitet som återfanns i Lissabonstrategin strukna.

STRATEGIN SAKNAR jämställdhetsperspektiv. Ett ökat arbetskraftsdeltagande handlar i praktiken om fler kvinnor och äldre ska arbeta. Arbetskraftsdeltagandet bland kvinnor i EU varierar mellan under 40 procent och över 70 procent.

Men för att fler kvinnor ska arbeta krävs barnomsorg och föräldraförsäkring. En sådan analys har dock inte kvalificerat sig för EU:s ekonomiska framtidsvision. Det saknas också en strategi för att minska lönegapet på 15 procent mellan kvinnor och män.

– Rätten till en trygg försörjning är grunden för kvinnors

självständighet. Om man kan försörja sig själv och sina barn har man en frihet att till exempel lämna ett förhållande där man är utsatt för våld, säger Eva-Britt Svensson.

EU 2020 beskriver dessutom den växande fattigdomen i Europa som ett problem – men nämner inget om ojämlikhet. 80 miljoner människor lever i fattigdom eller risk för fattigdom inom EU, varav 19 miljoner är barn. 8 procent av den arbetande befolkningen klarar sig inte över fattigdomsstrecket.

Enligt strategin ska 20 miljoner färre människor leva i fattigdom år 2020. Men den missar det väsentliga – nämligen hur klyftorna ska utjämnas.

– Europa 2020 strategin saknar svaren på de stora problemen, säger Eva-Britt Svensson. Nu krävs betydligt mer än business as usual med ett inslag av grön innovation.

MOA FORSTORP

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

För att kunna upprätthålla EU motståndet behöver Folkörelsen nej till EU mer pengar. Folkörelsen Nej till EU är beroende av fler medlemmar och mer gåvor. Vill du stödja Folkörelsen Nej till EU ekonomiskt löpande? Sätt in en summa varje månad på vårt plusgiro 433 02 07 - 4. Medlem blir du genom att sätta 200 kronor (150 kronor om du är studerande eller pensionär) på plusgiro 433 02 07 - 4. Tack på förhand!

EU är djupt splittrat när det kriget i Libyen

EU HAR BESLUTAT att följa FN och införa sanktioner, vapenembargo och flygförbudszon mot Libyen. Det kan liknas vid en omvändelse under galgen. Till helt nyligen var Gaddafi en man som man kunde göra affärer med.

EU-kommissionären Cecilia Malmström besökte i oktober förra året Libyen för att under teckna ett samarbetsdokument som syftar till att genomföra avregleringar av den libyska sjukvården och ekonomin samt fördjupa samarbete rörande migrations- och asylfrågor.

EU-parlamentet antog i januari i år en rapport som uppmanar EU-kommissionen att fortsätta förhandlingarna med Libyen om ett så kallat ramavtal som bland annat omfattar fiske, energi och asyl- och migrationsfrågor. Genom dessa och andra avtal har EU slagit vakt om sina nykoloniala intressen i Nordafrika samtidigt som den diktatoriska Gaddafiregimen intaget rollen att agera som yttre gränsvakt åt EU.

Även enskilda EU-stater har hållit Gaddafiregimen bakom ryggen. Det brittiska oljebolaget BP skrev nyligen under avtal om provborrningar vid Libyens kust. Frankrike undertecknade ett avtal om civil användning av kärnkraft 2008 och Italien ett vänskaps-, partnerskaps- och samarbetsavtal som syftar till att hålla borta flyktingar från Italiens kuster samma år.

SEDAN UPPRORET I Libyen har förvandlats till ett inbördeskrig, har EU intagit en tvehågsen ställning.

Vid EU-toppmötet den 11 mars krävde EU-ledarna Gaddafis avgång. Och sedan FN:s säkerhetsråd antagit resolution 1973 om en flygförbudszon över Libyen ställde sig EU bakom. Enligt resolutionen ska "alla nödvändiga åtgärder" vidtas för att skydda civila. Säkerhetsrådets resolution ger dock inte mandat att avsätta Muammar Gaddafi.

Tio länder röstade för resolutionen, däribland Frankrike, Storbritannien och USA. Fem länder lade ned sina röster: Ryssland, Kina, Tyskland, Brasilien och Indien. Resolutionen tillkom på franskt och brittiskt initiativ. FN-resolutionen välkomnades av Herman van Rompuy och Catherine Aston, unionens president och utrikesminister, i ett gemensamt uttalande. (Tidigare hade Catherine Ashton, i likhet med Tyskland, uttalat sig mot en flygförbudszon över Libyen.)

NÄR RESOLUTIONENS slutsatser skulle genomföras sprack den europeiska fernissan ännu en gång. Frankrike och Storbritannien tog tillsammans med USA ledningen för den militära aktionen – men Tyskland och andra EU-länder ville inte vara med. För närvarande är det åtta av 27 EU-medlemsstater som deltar i det numera Nato-ledda krigs-äventyret i Libyen

EU-toppmötet den 24-25 mars diskuterade Libyen. Angela Merkel hade inför mötet velat ha ett totalt oljeembargo och kanske får hon sin vilja igenom,

om än inte direkt. I slutsatserna står att EU "står redo att inleda och anta ytterligare sanktioner, inklusive åtgärder som försäkrar att olje- och gasinkomster inte når Gaddafis regim. Medlemsländer kommer att lägga fram liknande förslag i FN:s säkerhetsråd."

Som Tyskland påpekat är det oanständigt att de bombande stormakterna inte ens har upphört att köpa olja av Libyen. Libyen är Afrikas oljerikaste stat och oljeexporten står 75 procent av landets exportinkomster. 22 procent av Italiens olja kommer från Libyen. Förutom Italien är Österrike, Schweiz, Irland och Frankrike stora importörer av libysk olja med andelar på över 15 procent.

DET ÄR INTE FÖRSTA gången EU splittras vid dramatiska händelser i omvärlden. I uppmarschen till Irakkriget 2003 slöt Storbritannien upp bakom USA, medan Frankrike och Tyskland tillsammans med Ryssland motsatte sig en invasion i Irak.

Sedan dess har EU ägnat mycket tid och kraft åt att ut-

veckla den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken för att EU ska kunna stå starkare på världsscenen. Efter Irakbråket enades Storbritannien, Frankrike och Tyskland om att stärka EU:s militära muskler. Med Lissabonfördraget fick EU militära styrkor till sitt förfogande, vilka ska stå i ständig beredskap.

MEN NÄR DE dramatiska händelserna i Nordafrika bröt ut agerade de dominerande EU-staterna som vanligt på egen hand.

Återigen har EU visat sig oförmöget som säkerhetspolitisk allians. I skarpa lägen handlar de dominerande medlemsstaterna efter eget huvud. Och trots allt tal om gemensam utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP) är det i USA och Nato som de avgörande besluten fattas.

En diplomat, i korridoren till utrikesministermöte i Bryssel, sade att EU:s militära roll inte nämns i sammanträdesrummen.

– GUSP dog i Libyen – vi ska bara välja ut en sandbank som vi begrava den i, suckade diplomaten.

GÖSTA TORSTENSSON

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

EU täpper till hålet i muren mot omvärlden

LANDGRÄNSEN MELLAN Grekland och Turkiet är i dag ett av få hål i Fästning i Europa för människor som vill ta sig in i EU. I slutet av oktober bröt den grekiska gränskontrollen samman. Kort därefter satte EU in en särskild styrka, 175 gränskontrollanter från 24 EU-länder, varav fem svenskar, för att täppa till hålet i muren. Det är första gången en sådan styrka satts in. Insatsen – kallad Rabbit 2010 – organiseras av EU:s gränskontrollbyrå Frontex.

Under förra året beräknas minst 40.000 migranter ha kommit till Grekland, främst från Nordafrika och krigsområden som Irak, Pakistan och Afghanistan.

Människorättsorganisationer har kallat EU-insatsen för hyckleri, med hänvisning till att de flesta EU-länder snabbt skickar tillbaka migranter vid deras gränser till Grekland, trots FN-rapporter om omänskliga förhållanden i grekiska flyktingförvar. EU:s regelverk föreskriver att migranternas asylansökningar ska hanteras i det land de först anlät till.

EU i affärer med Centralasien

SAMTIDIGT SOM revolterna i Nordafrika satt ljuset på EU:s olje- och gasaffärer med enväldshärskare i unionens södra utkanter, inte minst Libyen, knyter EU nya avtal med diktaturer i den resursrika och alltmer strategiskt viktiga region som går under namnet Centralasien.

Nyligen var Kirgizistans president Roza Ountbajeva i Bryssel för att diskutera gasleveranser med EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso.

Barroso har på senare tid också träffat ledarna för Uzbekistan, Kazakstan och Turkmenistan, länder med gas och olja och ungefär lika dåligt rykte vad gäller bristen på demokrati och

Människorättsorganisationen Amnesty International befara att EU:s kontrollanter i sin nit att stänga gränsen mellan Grekland och Turkiet kommer att stoppa även flyktingar med verkliga skyddsbehov.

”Utifrån att det främsta syftet med EU:s stöd till Grekland i form av gränsinsatsen är att hantera det nuvarande inflödet av migranter vid dess yttre gräns, vill Amnesty framhålla att så-

dant stöd inte leder till att människor hindras från tillträde till internationellt stöd eller bidrar till andra kränkningar av mänskliga rättigheter”, skriver organisationen i ett brev som skickades till det dåvarande EU-ordförandelandet Belgiens regering.

Amnesty framhåller att internationella konventioner, liksom EU:s egna regler, strikt förbjuder att människor skickas tillbaka till länder där de riskerar förföljelse, och påminner om att asylsökande som avisats till Turkiet i flera fall skickats vidare till länder där de hamnat i fara. Amnesty kräver klara besked om vilken utbildning och vilka resurser EU:s kontrollanter får för att skilja ut asylsökande och ge dem chansen att få sin sak prövad.

EU:S MIGRATIONSMINISTRAR enades nyligen om ett återtagandeavtal med Turkiet. Avtalet ska göra det lättare att skicka tillbaka människor som har kommit till EU via Turkiet samma väg som de kom. Enligt ministrarna ska det ”lätta på trycket” av illegal invandring till Grekland.

Utöver avtalet vill EU börja förhandla med Turkiet om gemensamma regler för inresevisum. Till exempel harmonisering av hur viseringsdokument ser ut.

GÖSTA TORSTENSSON

EVA-BRITT SVENSSON

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Bli medlem i Folk rörelsen Nej till EU. Det är bara tillsammans som vi kan bekämpa konsekvenserna av EU-medlemskapet och få till stånd ett utträde ur EU genom en ny folkomröstning. Medlemskapet kostar 200 kronor per år [150 kronor för studerande, arbetslösa och pensionärer]. En prenumeration på Kritiska EU-fakta ingår i medlemskapet. Anmäl dig genom att mejla kansli@nejtill.eu.se eller sätt in medlemsavgiften på plusgiro 433 02 07 – 4.

Byggnads tar strid mot lönedumpande EU-regler

BYGGNADS ANMÄLER EU-förordningen som medger att sociala avgifter betalas i hemlandet. Fackförbundet menar att det handlar om social lönedumpning och strider mot Lissabonfördraget.

Utländska byggföretag i Sverige utnyttjar systematiskt ett kryphål i EU-lagstiftningen för att skaffa sig konkurrensfördelar. En polsk byggnadsarbetare blir drygt 31 procent billigare än en svensk eftersom sociala avgifter dras direkt från lönen samtidigt sociala avgifter i Sverige läggs på bruttolönen.

FACKFÖRBUNDET BYGGNADS fick i somras kännedom om att ett polskt företag verksamt i Göteborg drar av 21,47 procent från de anställdas bruttolön varje må-

nad och hävdar att det rör sig om sociala avgifter.

Ett uppenbart avtalsbrott – tänkte ombudsmännen. Men det visade sig att bolagets agerande var helt lagligt. De hänvisade till EU-regler som säger att en anställd som utstationerats i ett annat medlemsland i högst 24 månader omfattas av hemlandets socialförsäkringsregler.

I EU-FÖRORDNINGEN 833/04, som infördes redan 1971, står det att arbetsgivare som har personal utstationerad i andra medlemsländer i upp till två år kan betala hemlandets sociala avgifter.

I ett konkret exempel pekar Byggnads på att det enligt polsk lagstiftning är löntagaren och inte arbetsgivaren som står för de sociala avgifterna. Det inne-

bär att en polsk arbetare som exempelvis tjänar 160 kronor i timmen ska betala 21,5 procent i sociala avgifter till polska myndigheter.

Enligt svenska regler är det arbetsgivaren som utöver lönen på 160 kronor får betala sociala avgifter (arbetsgivareavgifter) på 31,42 procent. Konsekvensen blir att även om en polsk och en svensk byggnadsarbetare har samma lön (vilket inte alls är säkert eftersom det enligt Lavaldomen räcker det med att utländska företag betalar minimilön) så blir den svenske arbetaren drygt 31 procent dyrare.

Ingen vet i hur stor omfattning regeln tillämpas, men Byggnads är mycket oroat.

– En undersökning av arbetskraften på stora statliga infra-

strukturprojekt, Citytunneln i Malmö, Norra länken och Citybanan i Stockholm, visade att 45 procent av arbetskraften skattade i ett annat land. Det innebär enorma konkurrensfördelar i samband med upphandlingarna. Det handlar om miljarder kronor, säger Mattias Landgren som är chefsjurist på Byggnads.

– VÅRA UNDERSÖKNINGAR visar att det framförallt är de nya EU-länderna som använder sig av det här systemet. Bolag med säte i Rumänien har de största fördelarna. Arbetsgivaravgiften där är på cirka 30 procent. Vi har även sett att de rumänska bolagen använder det som ett konkurrensmedel och till och med skriver ut det på sin hemsida.

På internet finns många företag som hyr ut baltisk arbetskraft till låga priser. Företaget Hyrlett hyr ut lettisk okvalificerad arbetskraft för 119 kronor i timmen och byggnadsarbetare för 159 kronor.

Mattias Landgren kallar företalsen för social dumpning och påtalar risken för att små och medelstora svenska företag kan komma att slås ut.

BYGGNADS HAR GJORT en anmälan till EU-kommissionen där de hävdar att den aktuella EU-förordningen, som medger att sociala avgifter betalas i hemlandet, strider mot EU-fördraget. Fackförbundet menar att det indirekt handlar om otillåtet statsstöd och påpekar att det i samband med en del olycksfall framkommit att utländska arbetare inte varit försäkrade någonstans.

– Vi kan aldrig acceptera denna till synes legala lönedumpning och otillbörliga konkurrens baserat på EU-rätten. Vi har därför lämnat in en anmälan till EU-kommissionen för att få en politisk och rättslig prövning av frågan, säger Byggnads avtalssekreterare Torbjörn Johansson.

GÖSTA TORSTENSSON

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Socialt protokoll som villkor för fördragsändring

LO:S ORDFÖRANDE Wanja Lundby Wedin presenterade i sitt öppningstal på LO-kongressen i månadsskiftet maj/juni 2008 en strategi för att bekämpa Lavaldomens antifackliga konsekvenser. En del var "att tillsammans med våra europeiska fackliga kamrater driva på för ett socialt protokoll kopplat till fördraget. Ett protokoll där medlemsstaternas regeringar tydligt deklarerar att de fackliga rättigheterna aldrig kan underordnas den fria rörligheten".

På LO-kongressen hälsningstalade John Monks, generalsekreterare för Europafacket (ETUC). Han bekräftade att Europafacket vill att "en social skyddsparagraf ska läggas till som ett protokoll till de europeiska fördragen" som "ska slå fast att grundläggande rättigheter väger tyngre än marknaden". Men precis som Wanja Lundby-Wedin, som även är ordförande för ETUC, ville han att Lissabonfördraget först skulle först drivas igenom "eftersom det är ett viktigt steg framåt" och att "våra chanser att få ett sådant protokoll är större när det nya Lissabonfördraget ratificerats". Det sociala protokollet "måste sedan antas så snart det är dags att se över" Lissabonfördraget.

NU ÄR DET DAGS. På EU-toppmötet den 24-25 mars beslutade Europeiska rådet, dvs. EU:s stats- och regeringschefer, EU-presidenten, EU-utrikesminister och EU-kommissionens ordförande, enhälligt att ändra EU:s grundlag, Lissabonfördraget, för att inrätta en permanent krisfond för euroländer som råkar i ekonomisk kris, European Stability Mechanism (ESM).

Europeiska rådet har beslutat att till artikel 136 i Lissabonfördraget lägga till följande punkt:

"De medlemsstater som har euron som valuta får inrätta en stabilitetsmekanism, som ska aktiveras om det är absolut nödvändigt för att trygga stabiliteten i euroområdet som helhet.

Beviljandet av begärt finansiellt stöd enligt mekanismen ska vara underkastat strikt villkorlighet."

För att fördragsändringen ska träda ikraft, vilket enligt planerna ska ske den 1 januari 2013, måste den godkännas (ratificeras) av samtliga medlemsländers nationella parlament. Varje enskilt medlemsland har alltså vetorätt.

Det ger ett utmärkt tillfälle att förverkliga Wanja Lundby-Wedins och John Monks löften om ett socialt protokoll. Det räcker med att en majoritet av de folkvalda i ett medlemslands ställer detta som villkor för att godkänna den föreslagna fördragsändringen.

Europafacket har utarbetat ett förslag till socialt protokoll som

består av fyra artiklar. En av kärnpunkterna lyder [fritt översatt]: "Inget i fördragen, särskilt inte ekonomiska friheter eller konkurrensregler, ska vara överordnade grundläggande sociala rättigheter och sociala framsteg. I händelse av regelkonflikt ska grundläggande sociala rättigheter äga företräde."

EU-DOMSTOLEN SKULLE i fortsättningen bli tvungen att ta hänsyn till protokollet och det skulle, kalkylerar Europafacket, ändra rättsläget i avvägningen mellan sociala hänsyn och den fria rörligheten.

EU-domstolen har i en rad avgöranden, varav Lavaldomen är den i Sverige mest kända, undergrävt det som är kärnan i vil-

ken som helst facklig organisation; rätten att bekämpa social dumpning genom kollektivavtal och fackliga stridsåtgärder.

DESTO MER ANGELÄGET att kräva ett socialt protokoll eftersom Lissabonfördraget inte alls (föga förvånande) motsvarat de förhoppningar som Wanja Lundby-Wedin och John Monks gav uttryck för när de argumenterade emot kraven från bland annat Byggnads och Transport om att villkora riksdagens godkännandet av Lissabonfördraget med att Sverige först måste säkerställa garantier för den svenska kollektivavtalsmodellen som neutraliserar de antifackliga effekterna av Lavaldomen.

GÖSTA TORSTENSSON

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Frankrike inför sexköpslag

Den franska regeringen vill nu införa en sexköpslag av svensk modell där straffansvaret läggs på den som köper sexuella tjänster.

Det avslöjade den ansvarige ministern Roselyne Bachelot i en intervju i tidningen *Le Parisien*. Hon hänvisar till den svenska lagstiftningen och säger att hon är positiv till en kriminalisering av de prostituerades kunder, ”de måste straffas”.

Roselyne Bachelot räknar med att lägga fram ett förslag till lag som kan träda i kraft under 2012.

EU vill styra upp bolånemarknaden

EU-kommissionen vill reglera bolånemarknaden i unionen och förhindra oansvarig och allför vidlyftig utlåning.

Det handlar bland annat om att förbättra informationen till låntagarna, ställa högre krav på banker och andra långgivare att kontrollera låntagarna möjligheter att betala tillbaka lånen samt att alla ska ha rätt att betala tillbaka sitt lån i förtid om man så önskar.

I dag finns ingen heltäckande EU-lagstiftning för bolån.

EU vill testa alla kärnkraftverk

Vid EU-toppmötet i Bryssel den 24-25 mars enades EU-ledarnas om att kräva säkerhetstester vid alla kärnkraftverk i Europa, även i Vitryssland och Ryssland. De lovar att resultatet av ”stresstexterna” ska bli offentliga.

I EU finns en tredjedel av världens reaktorer och ungefär 30 procent av elen kommer från kärnkraft. Frankrike har näst mest kärnkraftsreaktorer i världen, 58 stycken (att jämföra med Japans 55 reaktorer).

Opportunism som svensk vapenexport

SVENSKA VAPENEXPORT till diktaturer har åter hamnat i den politiska hetluften. Efter utvecklingen i Nordafrika och Arabvärlden har de politiska partierna den senaste tiden tävlat om att fördöma försäljningen till odemokratiska stater som begår brott mot de mänskliga rättigheterna.

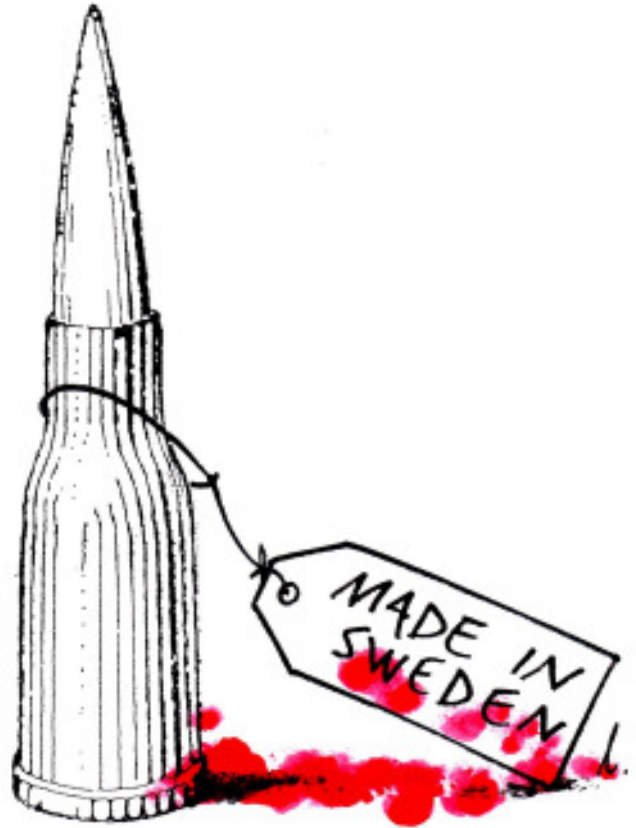
Folkpartiledaren Jan Björklund sade den 19 mars att vapenexportlagen bör skärpas så att export endast tillåts till länder som är eller strävar mot demokrati.

Fördömandet av vapenexporten är ren opportunism. Det har under lång tid varit känt att Sverige kränger vapen till en rad odemokratiska stater. Saudiarabien, Bahrain, Jordanien, Kuwait, Tunisien, Oman och Qatar är några exempel på köparländer som återfinns i regeringens offentliga redovisning av vapenexporten.

ENLIGT SVENSKA FREDS har Sverige blivit allt mer liberalt när det gäller vapenexport. Det beror på att de ansvariga politikererna successivt börjat tolka regelverket annorlunda. Det har medfört att ISP, Inspektionen för strategiska produkter, numera godkänner betydligt fler affärer än tidigare.

– Antalet länder som köper svenska vapen har ökat markant. Vapen för strid säljs nu till flera länder som tidigare har varit helt stängda för svensk export, säger Rolf Lindahl, politisk sekreterare på Svenska Freds.

Enligt Björn Hagelin, forskare på freds- och konfliktforskningsinstitutet Sipri, har regeringen möjligheter att stoppa vapenexporten till diktaturer. Det är en fråga om politisk vilja och det krävs inga ändringar av det nu-

varande regelverket för att göra det. I regelverket står det till exempel tydligt att Sverige inte bör sälja vapen till länder som begår brott mot de mänskliga rättigheterna eller till instabila stater.

FÖRRA ÅRET FICK FYRA länder nej på sina ansökningar om att köpa svenskt krigsmateriel, enligt en redovisning från regeringen. Det gällde ansökningar från Israel, Ryssland, Serbien och Syrien vid sammanlagt fem tillfällen.

Men att ett land nekas köpa krigsmateriel i ett fall betyder inte att landets stoppas från andra köp. Under 2010 godkändes exempelvis export av ammunition till Ryssland i tre fall och

till ett värde av 7 miljoner kronor.

Av regeringens redovisning, som bygger på uppgifter från ISP, framgår av svensk vapenexport ökade med 1 procent under 2010. Värdet av leveranserna uppgick till 13,7 miljarder kronor, vilket placerar Sverige på tionde plats bland världens vapenexporterande länder.

LIKSOM TIDIGARE ÅR går en stor del, cirka 40 procent, av exporten till de andra EU-länderna där Holland och Storbritannien är de främst exportländerna. Andra stora köpare av svenskt krigsmateriel är Pakistan, Sydafrika och USA.

EVA-BRITT SVENSSON

[eu och facket] är ett nyhetsbrev som Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk ger ut en gång i månaden. Utan kostnad kan du få det direkt i din mejllåda. Anmäl dig genom att mejla gosta.torstensson@nejtilleu.se.

Nato ska inte agera för FN

DET FÖRVÅNAR MIG att alla partier utom Sverigedemokraterna är för att Sverige ska delta i krig genom att skicka JAS-plan till Libyen. För ett och ett halvt år sedan var jag på ett fredsseminarium i Umeå. Det var stort pådrag med bland andra kronprinsessan Viktoria och Jan Eliasson. Anledningen var att vi skulle fira att Sverige inte varit i krig på 200 år.

Visserligen har vi soldater i Afghanistan, men det har hela tiden sagts att det är en ”internationell fredsinsats på uppdrag av FN”. Nu är retoriken en annan – kanske beroende på den stora uppslutningen i riksdagen – Fredrik Reinfeldt sa i en TV-intervju med bekymrad min att Sverige går in i krig. Hur har detta kunna ske?

Upproren i Nordafrika började med en gatuförsäljare i Tunisien, som offentligt tog livet av

sig då han förlorat sitt tillstånd. Den händelsen väckte vrede bland arbetslösa ungdomar och startade en demokratirörelse i Tunisien, som sedan spred sig till Egypten. Folken krävde att ledarna skulle avgå, vilket också skedde utan våld. Många kvinnor deltog i demonstrationerna.

HÄNDELSENA I TUNISIEN och Egypten har inspirerat andra regimotståndare i andra arabländer. När upproret i Libyen tog fart så började vissa EU-länder att snabbt engagera sig. Kan det bero på att Libyen har rika oljekällor, som man är beroende av eller att EU känner sig hotat av stora flyktingströmmar från Afrika?

I EU:s säkerhetspolitiska strategi anges flyktingströmmar, som en av de globala utmaningarna. Libyen har fungerat som gränsvakt och hindrat båt-

flyktingar att komma till EU via Malta och Italien. EU tecknade avtal med Gaddafi så sent som i slutet av förra året när, det gällde asyl- och invandrapolitik.

En annan utmaning är energitillgången. EU är världens största importör av olja och gas. Denna import står för 50 procent av nuvarande energianvändning och beräknas öka till 70 procent år 2030.

MEN DET HANDLAR också om vapenindustrins intressen. Frankrike var snabbt på plats med sina stridsflygplan, som de misslyckats med att sälja på export. Libyenkriget har blivit en utställningsmonter för världens tillverkare av stridsflygplan. Eurofighter Typhoon, franska Rafale och svenska JAS, som nu är aktuella, slåss för sin existens på den internationella marknaden.

”Vad kan vara bättre än att visa upp vad planen faktiskt duger till i ett riktigt krig när det dessutom är tillverkarländernas skattebetalare och inte tillverkarna själva som står för kostnaderna”, konstaterade Francis Tusa på Brittiska försvarstidskriften Defence Analysis. Vidare säger hon till Reuters: ”Detta håller på att bli det bästa skyltfönstret för konkurrerande vapentillverkare på många år.”

SAAB JUBLAR SÄKERT för vad de svenska JAS-planen i Libyen kan innebära för försäljningen. En försvarsexpert kommenterade den svenska insatsen i radion med att ”det är ett handikapp om ett stridsplan inte har använts i krig”.

Det verkar också som om försvarsmakten är glada för att kunna skaffa sig erfarenheter från ett krig i verkligheten. Många utbildade militärer har aldrig fått den möjligheten. I Svenska Dagbladet säger en av de utvalda pilo-

terna ”det ska bli jättekul att jobba tillsammans med hängivna människor.”

Även många svenska medborgare verkar tycka att FN ska ingripa och att Sverige ska delta. Om vi stödjer en FN-resolution så ska vi också vara beredda att ställa upp, tycks inställningen vara. Jag tycker också att det är bra att FN har möjlighet att ingripa i ett land och skydda befolkningen, när den hotas av våld av den egna regimen. Men FN-mandatet är så oklart formulerat att det kan tolkas på olika sätt. Den enda begränsningen som Nato uttrycker är att man inte får sätta in marktrupper, annars verkar det vara fritt fram. Jag tycker det är fel att bomba i Libyen i FN:s namn.

SJÄLVKLART TAR JAG avstånd från Gaddafis brutala regim och dess våld mot den egna befolkningen. Men jag tar också avstånd från rebellernas våld mot civila. Vilka är rebellerna som Natoalliansen lierat sig med? Vet de det? Vilken vision är vägledande? Det finns alltför många frågetecken för att jag ska acceptera alliansens och Sveriges framfart i Libyen.

Enligt Natos nya strategi ska relationen med FN fördjupas och organisationerna bör samlokaliseras. Ska Nato flytta in i FN-skrapan? Jag tycker det är direkt olämpligt att Nato – en militärallians med egna politiska mål och värderingar – ska agera i FN:s namn.

Finland deltar inte i Natos krigföring i Libyen. De motiverar detta med att de traditionellt ställer upp på FN:s fredsinsatser. Varför kunde inte Sverige som också haft en sådan tradition följt den linjen?

INGELA MÅRTENSSON
styrelseledamot i Folkrörelsen
Nej till EU

Foto: GÖSTA TORSTENSSON

[folkrörelsen nej till eu]

Stöd Folkrörelsen Nej till EU:s verksamhet ekonomiskt

FÖR ATT VI SKALL kunna upprätthålla vår och helst utöka vår EU-kritiska verksamhet behöver vi mera frivilliga bidrag och gåvor.

Vi ser allt fler avarter med EU-medlemskapet: I ett antal domar i EU-domstolen (till exempel Laval) har arbetsrätten urholkats; försvars- och säkerhetspolitiken har militariserats under EU:s och Natos hägn och neutralitets- och alliansfrihetspolitiken har körts över; offentlig sektor skärs ned, privatiseras och begränsas för att bland annat betala den finansiella och ekonomiska krisen; yttrandefrihets- och tryckfrihetsgrundlagarna skall EU-anpassas och medborgarkontrollerande lagstiftning som till exempel FRA och data-

lagringsdirektivet förminskar den personliga integriteten; demokratin och riksdagens makt urholkats till förmån för ett allt mer överstatligt och centralstyrt EU.

VILL DIN ORGANISATION eller Du som enskild medborgare acceptera det som nu sker? Folkrörelsen Nej till EU är den enda oberoende folkrörelse som på sitt program har att kritiskt granska EU och EU-medlemskapets konsekvenser till exempel i vår tidning Kritiska EU-fakta och på vår hemsida.

Sätt in Ditt bidrag på vårt kampanjfond plusgiro 603 95 78-7. Ett litet såväl som ett stort bidrag välkomnas.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

EU-fördragen finns nu att läsa på webben

NÄR RIKSDAGEN i november 2008 sade ja till Lissabonfördraget fanns det inte tillgängligt för läsning av svenska folket. Nu kan vem som helst enkelt söka i fördragen och läsa artikel för artikel i Lissabonfördraget och övriga fördrag på portalen www.eugrundlagen.se.

Portalen är ett viktigt verktyg för att öka kunskapen om vad EU i praktiken står för. Webbsi-

dan kan lätt visas på skärm vid till exempel offentliga möten, och användas i undervisningen på skolor, universitet och föreningslivet. Det är min övertygelse att ju fler som läser vad som står i fördragen, ju fler vill att Sverige lämnar EU!

Webbsidan har konstruerats av Anders Erkéus med ekonomiskt stöd av ABF Stockholm.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

Bli medlem i Folkrörelsen Nej till EU. 200 kronor på plusgiro 433 02 07-4.

Studieresa till Bryssel

Häng med på studieresa till Bryssel under fem dagar i september. Vi åker buss och bor på vandrarhem. Kostnad per deltagare preliminärt 1.250 kronor. För mer information, kontakta Gösta Torstensson på mejl gosta.torstensson@nejtill.eu eller telefon 070-286 08 70.

Stöd Folkrörelsen Nej till EU ekonomiskt. Sätt in en summa varje månad på vår kampanjfond plusgiro 603 95 78-7. Tala med din bank om autogirobetalning.

Seminarium i Stockholm ALLIANSFRIHET ELLER NATOMEDLEMSKAP?

Lördag 14 maj klockan 13-17.

ABF-huset Stockholm, Sveavägen 41.

Medverkande: Maj-Britt Theorin, Mikael Nyberg, Ingela Mårtensson samt representant för Ofog.

Arrangörer: Folkrörelsen Nej till EU och ABF Stockholm.

Olle Ljungbeck: En socialdemokrat har valts till ordförande

Inte sedan Olof Palme – och knappast ens då – har jag blivit så berörd av ett politiskt tal som det Håkan Juholt höll på partikongressen. Det vittnade om en grundsyn som vi länge saknat hos ledande i partiet.

Hans mänsklighet, personlighet, värme och intellektuella kapacitet men också humorn kan inte annat än ge oss som tror på arbetarrörelsens grundvärderingar annat än hoppfullhet för framtiden.

Hans öppning om kulturen överraskade säkert många. Men framförallt var den ärliga framtoningen om social rättvisa och solidaritet det som berörde mest

och verkade komma från en person som menar vad han säger och därför kommer att arbeta för att det blir en realitet.

Några frågor skulle jag dock velat att han utvecklat lite mer. Det gäller Sveriges förhållande till EU. Där skulle jag gärna sett att han markerat en gräns för EU:s inflytande på svensk politik.

Inflytandet är alldeles för stort i dag och där måste EU backa. Vill verkligen Juholt regera ett Sverige där 80 procent av våra lagar stiftas utanför Sveriges riksdag? Med en tydlig markering i denna fråga kan han räkna med många EU-kritiska röster. Jag

delar ej heller hans åsikt om att vi skall slopa värnplikten och övergå till ett legoförsvar. Hur det skall bli med kärnkraften hade jag också velat få hans åsikter om. Där måste han – som jag också tror att han förmår – vara beredd till omprövning.

Landsbygdens utveckling där vi bland annat får en process av vårt jordbruk så att vi blir självförsörjande på baslivsmedel är en fråga som han bör prioritera högt. Jag hoppas att han kommer att ge svenska folket möjlighet att påverka inte minst dessa frågor.

OLLE LJUNGBECK
Gävle

Jens Holm: Regeringen agerar dörrmatta i Bryssel

Nu har regeringens årliga rapport över Sveriges aktiviteter i EU kommit. För oss som hoppats på en regering som driver på och bråkar nere i Bryssel (för det finns tyvärr mycket att bråka om) är skrivelsen en lång besvikelser. Vid endast två (!) tillfällen har Sverige under 2010 motsatt sig ett beslut i EU:s ministerråd (där de avgörande besluten fattas). Den borgerliga regeringen har lagt ned sin röst vid endast tre tillfällen. Läs mer i Bilaga 3, sid 352 ff.

Vad röstade då Sverige nej till i fjol? Jo, att det inte ska finnas ett förbud mot att släppa ut olagligt importerat timmer på marknaden i Europa. Här hade det alltså varit bättre om regeringen röstat ja. Förbudet mot handel med illegalt timmer var ju ett av de bra besluten som har tagits på EU-nivå. Jag var själv med och förhandlade om det i EU-parlamentet, 2008. Det andra svenska nej handlade om att stoppa ett italienskt stöd till

sina bönder. Det låter däremot som ett korrekt nej från Sverige.

Att den borgerliga regeringen motsatt sig EU-beslut endast vid två tillfällen måste ses som ett stort nederlag för alla som vill ha en regering som driver på och förändrar i EU. För övrigt var år 2010 inget särfall. Året innan, 2009, såg det ungefär lika illa

ut, då regeringen motsatte sig EU vid endast tre tillfällen. Hur var det nu de sa, Ja-sidan, under folkomröstningskampanjen? ”Vi måste in och påverka.”

Nu ser vi hur det gick med det. Sverige, som dörrmatta i Bryssel. Hur kul känns det?

JENS HOLM
Vänsterpartiet

BILD: LARS-ERIK HÅKANSSON

Sverige har blivit EU:s mjölkko

Vi i Sverige har nu varit medlemmar i EU i 16 år. Dessa år har varit en mycket stor förlust för Sverige, med jämna mellanrum har det kommit nya fördrag från EU som kraftigt har ökat centralstyrningen från EU:s högkvarter och minskat de folkvalda parlamentens makt.

Det senaste exemplet var Lisabonfördraget som ökade EU:s makt ytterligare med bland annat förlorad vetorätt på många punkter.

Därtill har vi svenska skattebetalare fortsatt vara en av EU:s största nettobetalare, den svenska medlemsavgiften till EU kommer i år att uppgå till över 30 miljarder kronor. Vi i Sverige har inte råd med att år efter år vara EU:s mjölkko!

JONAS ANDERSSON
Bunkeflostrand

Ska krigsindustrin fatta besluten?

Vilka är det som leder den FN-stödda krigsinsatsen mot Gaddafis styrkor i ökenkriget som inleddes i mitten av mars?

Jo, samma politiska krafter och i många fall samma personer inom USA/Nato-ledningen som

- ♦ 2001 startade kriget mot Afghanistan.
- ♦ 2003 startade kriget mot Irak.

♦ Upprättade flera fångläger där 10.000-tals människor spärades in utan rättegång.

Att de svenska politiska partierna sluter upp kring detta krig är troligen direkt kopplat till svenska intressen; äntligen kan världen få se några Jas Gripen bomba i ett riktigt krig! Det är en viktig del i marknadsföringen av ett svenskt industriprojekt.

GÖRAN DROUGGE
Enskededalen

**Bli medlem!
Du också!**

Posttidning B

Avsändare:
Kritiska EU-fakta
Pölgatan 5
414 60 Göteborg

GALLERIET/JAN ED

